

[Ebba Strange]

med et meget dybtgående samarbejde mellem skolen og hjemmene. Hertil kræves der tid og kræfter, og vi opfordrer derfor til, at der ved alle skoler skabes forældreråd, forældreorganisationer, der kan være med til at tilrettelægge et konstruktivt samarbejde. Vi opfordrer til, at skolenævnene kommer til at spille den aktive rolle, der er tiltænkt dem, og vi opfordrer til, at regeringen i de kommende overenskomstforhandlinger viser forståelse for lærernes ønsker om en omlægning af deres arbejdstid. Det er det eneste, jeg skal sige i forbindelse med Danmarks Lærerforenings nys overståede kongres, som jo ellers også har aftunget en del bemærkninger her i dag.

Det er ikke bare det almindelige forældre-samarbejde, der kræver tid, men ved mange skoler, især skoler, der er beliggende i særlig sårbare kvarterer, mærkes efterhånden tydeligt, at der har været arbejdsløshed og økonomisk krise i en årrække. Det ses helt konstant, ved jeg fra flere lærere, på børnenes madpakker, og det fremgår af børnenes psykiske tilstand. De store problemer, der er i mange hjem, afspejler sig naturligvis i børnenes problemer i skolerne. Forudsætningen for, at man kan lære noget, er, at man fysisk og psykisk er i nogenlunde god form, og det er der mange af vores børn der ikke er, fordi en skole naturligvis altid vil komme til at afspejle de kriser, der findes i samfundet.

Endvidere er det en forudsætning for, at integrationen af særforsorgens børn i folkeskolen kan fortsætte, sådan som mange forældre ønsker det, at der stilles tilstrækkelige ressourcer til rådighed både af lærertimer og materialer. I denne forbindelse vil jeg spørge ministeren, hvad hun har af planer for at følge det op, vi har fået at vide om behovet for at udvide videreuddannelsen af lærere i specialpædagogik.

Samfundets økonomiske krise afspejler sig ikke kun i folkeskolen, men også og ikke mindst i ungdomsuddannelserne, og jeg var glad for, at også undervisningsministeren ofrede ungdomsarbejdsløsheden plads i sin redegørelse. Også efter SFs vurdering er ungdomsarbejdsløsheden et af de alvorligste uddannelsesmæssige problemer, vi står over for. På baggrund af redegørelsen vil jeg stille nogle spørgsmål til undervisningsministeren i den forbindelse. Når jeg ser, hvad der sker rundt om i landet, kan jeg godt se, at der sker meget positive ting rundt omkring i

kommunerne. Jeg har også med bekymring set, at bl. a. min egen kommune, Århus kommune, har afvist et projekt, som jeg selv fandt meget værdifuldt, et noksom bekendt cykelprojekt, som jeg vil tro også andre end århusianere har læst om i landets aviser. Jeg tror, det er fantastisk vigtigt, at vi netop i denne tid går konstruktivt ind i utraditionelle projekter.

Jeg skal derfor spørge ministeren, om den nye regeringsdannelse helt har lukket af for et forslag, som jeg ved ministeren selv var meget optaget af for et års tid siden, nemlig forsøget på at kombinere en praktisk ungdomsuddannelse med en teoretisk ungdomsuddannelse.

Jeg vil også spørge regeringen, om der ikke var en mulighed for, at det gode og konstruktive samarbejde, socialdemokratiet har indledt med partiet venstre, dog ikke kunne udnyttes til at forsøge at påvirke venstre til at vise sig positiv over for en økonomisk støtte til de unge EFG-elever i basisåret.

Vi ved – ministeren må også vide det – at mange mennesker forlader EFG-uddannelsen, fordi de får tilbud om en mestrlære eller et arbejde med løn. Vi ved også, at arbejdsløse går ind i en EFG-uddannelse eller en anden ungdomsuddannelse og mister deres understøttelse og må leve på en ussel ungdomsydelse eller uddannelsesstøtte, hvis de overhovedet kan få noget på grund af forældreindkomsten. Her har vi de efter vores vurdering største problemer liggende.

I det hele taget synes jeg, det er fantastisk beklageligt og nærmest katastrofalt, at de uddannelsessøgendes økonomiske forhold skal vente med at få nogle plastre på sårene til 1980. Jeg tror, vi kan forudse, at mange til foråret må forlade uddannelserne, fordi de ikke har råd til at fortsætte og derfor hellere må gå over på bistandskontoret eller arbejdsløshedsunderstøttelsen. Fremfor at kalde det besparelser vil jeg kalde det et forfærdeligt spild af og fråds med menneskelige ressourcer, som jeg synes man skulle prøve at forebygge.

Hvad angår situationen for de videregående uddannelser, skal jeg kun stille et enkelt spørgsmål, nemlig om ministeren kan oplyse noget om, hvordan det går med undervisningsinstruktorenes situation, der jo også, hvis konflikten fortsætter, kan medføre, at